

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní a mateřská škola Chraštica, okres Příbram

Chraštica 44, 262 72 Březnice

Identifikátor školy: 600054471

Termín konání komplexní inspekce: 10. - 13. prosinec 2001

Čj.	035 240/01 - 5004
Signatura	kb5zv103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V Základní a mateřské škole Chraštice, okres Příbram se vzdělává v 9 třídách základní školy 155 žáků, ve dvou třídách mateřské školy je zabezpečována předškolní výchova 25 dětí. Mateřská škola je jednotřídní předškolní zařízení s celodenním provozem.

Škola je příspěvkovou organizací, její součástí jsou i školní družina a jídelna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Z hlediska časové dotace předmětu probíhá vzdělávání v souladu s učebním plánem. Na základě záznamů v třídních knihách školního roku 2000/2001 byly zjištěny nedostatky svědčící o porušování učebních osnov - ve IV. a V. třídě nebyla vyučována některá předepsaná témata psaní, dle záznamů převažuje opis, přepis textu, ve IV. třídě bylo vyučováno učivo patřící do vyššího ročníku (např. v 27. a 28. týdnu slovesný způsob). Časově tematické plány učiva z těchto důvodů vyžadují zpřesnění a úpravy. Vyučování sledovaných hodin bylo kvalitně připraveno, zejména z hlediska promyšlenosti učebních činností, dílčí nedostatky byly shledány v použití moderních technických prostředků, případně i pomůcek.

Vzdělávání probíhalo v kmenových učebnách esteticky podnětných, na 1. stupni se vztahem k Vánocům, vybavených moderním nábytkem, mnohdy i novými didaktickými pomůckami, koberci, na 2. stupni zařízených standardně. Obecně učebny postrádají technické zařízení pro moderní názornou výuku a také lepší podmínky k bezprostřednímu přístupu k informacím.

Psychohygienické podmínky vyučování byly pozitivně ovlivněny kvalitou prostor, volným pitným režimem i rytmizací práce, na 1. stupni procvičením před psaním nebo relaxací.

Český jazyk vyučují až na dvě výjimky učitelé s předepsanou způsobilostí, chybějící odborná a pedagogická způsobilost neměla vliv na kvalitu vzdělávání.

Vzdělávání probíhalo buď ve formě společné práce s metodami převážně řízeného rozhovoru, střídáním činností při samostatné či společné práci, nebo byla využita skupinová práce žáků. Vyučování bylo efektivní, učitelé dobře používali techniky vedoucí ke zvládnutí učiva a vytváření požadovaných kompetencí žáků. Ve všech sledovaných hodinách byl zřejmý vliv realizovaného projektu „Dokážu to?“, a to využíváním metod rozvíjejících kritické myšlení, aplikačních postupů, činností rozvíjejících představivost, hlubší úsudek. V hodinách byly uplatněny přímé výchovné prvky, práce s chybou, problémové zadávání úkolů, herní prvky. Způsob vyučování a zvolené metody práce podpořily aktivní učení. Individuální práce s žáky se specifickými poruchami učení byla zaznamenána zejména ve formě zohlednění pracovního tempa a pomoci při řešení úkolu.

V úvodu byli žáci motivováni převážně sociální hrou, v průběhu hodiny oceňováním snahy nebo výkonu, v závěru vyučování převážně vnější motivace chyběla. Příkladná motivace včetně závěrečné byla zaznamenána ve II. třídě. Rozsah klasifikace byl dostatečný, možnosti aktuálního hodnocení učitelé nevyužili.

Mezi vyučujícími a žáky byl otevřený vztah. Byly zaznamenány prvky prosociální výchovy (pomozte si navzájem). Nadměrně liberálně řízené vyučování mělo často negativní dopad na soustředění žáků, jejich komunikaci, ale i na strukturu hodin. Přecházení nežádoucích rušivých projevů některých prosazujících se žáků ve výuce (včetně vykřikování do instrukcí a organizačních pokynů, skákání do řeči) vedlo někdy k problematickému pracovnímu klimatu.

Důsledkem byl zřejmý rozpor mezi prostorem poskytovaným žákům k rozvoji jejich komunikačních dovedností a jejich faktickou dovedností umět se vyjádřit. Oblast interakce a komunikace vyžaduje korekci pravidel, a tím kvality řízené i neřízené komunikace.

Celkově byla kvalita výuky českého jazyka velmi dobrá.

Matematika

Hodinové dotace předmětu odpovídají učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola, tematické plány jsou časově zpracovány pro jednotlivé ročníky. Nedostatky byly zaznamenány v plnění učebních osnov. V loňském školním roce ve třetím a pátém ročníku nebyly respektovány učební osnovy, včetně úprav a doplňků zvoleného vzdělávacího programu tím, že např. ve třetím ročníku bylo nad rámec učebních osnov probíráno v 26. a 27. týdnu učivo kruh a kružnice, v pátém ročníku v 31. týdnu učivo mimoběžky. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla promyšlená, sledovala návaznost učiva. Učitelky byly dobře informovány o žácích se specifickými vzdělávacími potřebami.

Ze sedmi vyučujících matematiky má pět požadované vzdělání, dvě z nich na 1. stupni nejsou odborně a pedagogicky způsobilé. Výuka matematiky probíhala v kmenových třídách vybavených novým žakovským nábytkem, odborná učebna není zřízena. V hodinách nebyla využita didaktická technika, ostatní pomůcky (pracovní listy, kartičky, fólie, vlastnoručně vyrobené a namnožené materiály a pomůcky pro učivo, připravené příklady na tabuli) byly zařazeny účelně, jejich použití zvyšovalo aktivitu a zájem žáků. Fond učebnic je dostatečný, průběžně doplňovaný.

Psychohygienické podmínky byly velmi dobré, světlost učeben, výška lavic, střídání činností, možnost volného odchodu na WC, volný pitný režim napomáhaly k příjemnému pracovnímu klimatu. Většina vyučujících důsledně dbala o zařazování pohybové relaxace, průběžné větrání a dodržování správných návyků při psaní a sezení. Ve dvou ze sledovaných hodin na 2. stupni nebyla pracovním návykům (správné sezení, náklon sešitů při psaní) věnována ze strany vyučující odpovídající pozornost.

Všechny zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připravené, ve většině z nich byl stanoven cíl a obsah. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně, bylo dbáno na přesnost matematického vyjadřování. Na 1. stupni struktura hodin, jasné organizační pokyny, přiměřené množství učiva a dostatek času k jeho procvičení vedly k maximálnímu využití vyučovacího času. Vyučující ale převážně uplatňovali frontální způsob výuky s dílčím střídáním činností. Zčásti využívali práci s chybou. Nízký počet žáků ve třídě, který k diferenciaci podle skutečných potřeb žáků přímo vybízel, nebyl využit. Minimálně byly zařazovány kooperační techniky učení. Často řešili žáci cvičení z učebnic a cvičebních textů. Ti, kteří pracovali rychleji, museli většinou čekat až dokončí úlohu ostatní. Zpravidla nakonec všichni vyřešili stejné úlohy za stejnou časovou jednotku. Pracovní sešity byly vyučujícími pravidelně kontrolovány. V rámci výuky nebyla využita výpočetní nebo didaktická technika. Část zhlédnutých hodin postrádala závěrečné shrnutí a zhodnocení.

Kvalitní a vysoce efektivní způsob výuky byl prezentován v 5. ročníku, přestože probíraná látka - dělení dvojcifernými čísly je učivo náročné. Respektování individuálního pracovního tempa, přiměřená pomoc ze strany učitelky, skupinové vyučování, zařazení více typů úloh, využití geometrických prvků přispěly k úspěšnému uplatnění všech žáků, jejichž úroveň znalostí byla velmi dobrá. Kvalitní organizace hodiny umožnila učitelce věnovat se individuálně žákům a v závěru nechat je provést sebehodnocení.

Ve většině hodin chyběla účinná vstupní i průběžná motivace, využití životních zkušeností žáků. Převládalo pozitivní hodnocení dílčích výsledků žáků. Zpětná vazba byla okamžitá.

Ve čtvrtém ročníku vedla stavba hodiny s časově náročnou úlohou na římské číslice k nezájmu části žáků a k následné nekázni.

Komunikace ve třídách byla přirozená, založená na vzájemné důvěře. Ve všech hodinách projevovali žáci důvěru k vyučujícím. Žáci ale často nerespektovali pravidla dialogu, vstupovali do pokynů a informací učitelů, nebo nevhodně glosovali odpovědi spolužáků. Takto pojatá komunikace ne vždy přispívala k aktivitě a zájmu žáků o výuku a k úspěšnému plnění stanovených cílů.

Kvalita výuky matematiky měla průměrnou úroveň.

Skupina předmětů prvouka, přírodověda, přírodopis

Časová dotace hodin odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Plánování výuky na celý školní rok je zajištěno prostřednictvím časově tematických plánů, které mají všichni vyučující zpracovány. Jejich obsah je v souladu s platnými osnovami, které jsou plněny. Pouze v přírodopisu byla zařazena a vyučována rozšiřující témata krystalografie a ploštenci.

Prvouka je vyučována nekvalifikovaně. Výuka přírodovědy je zajištěna učitelkou, která splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, přírodopis vyučují učitelky bez příslušné odborné způsobilosti. Neodbornost a nekvalifikovanost se na kvalitě výuky negativně neprojevila díky dobré neformální spolupráci vyučujících.

Výuka předmětů probíhá v převážně průměrně vybavených kmenových třídách. Škola disponuje dostatkem názorných pomůcek. Žáci pracovali s učebnicemi, přírodními materiály, populárně vědeckou literaturou, eventuálně měli umožněn přístup na Internet. Vybavení učeben a jejich uspořádání umožňuje uplatňování psychohygienických zásad. Pozitivní dopad na psychohygienu mělo časté střídání činností ve vyučování na 1. stupni.

Organizace, formy a metody práce odpovídaly progresivnímu vyučování. Hodiny prvouky a přírodovědy v 5. ročníku a přírodopisu v 6. a 7. ročníku byly vedeny v tvořivém a kreativním duchu s převahou kooperativní výuky, se soutěživými aktivitami, problémovými otázkami. Vyučování přírodovědy ve IV. třídě bylo poznamenáno nedostatky v práci učitelky především v reagování na stav ve třídě s projevy nekázně žáků a jejich nedostatečnou sebekontrolou. Návaznost učiva byla zajištěna opakováním, výklad směřoval k naplnění stanoveného cíle hodiny. Žáci byli seznámeni se strukturou hodiny, ale někdy chybělo závěrečné shrnutí učiva, popřípadě jejich sebehodnocení.

Výsledná úroveň hodin se odvíjela zejména od zkušeností a entuziasmu učitelů. Určité nedostatky v jejich práci vyplývaly především z pedagogické nezkušenosti (učitel se soustředil na interpretaci učiva a nestačil zároveň sledovat aktuální stav ve třídě a reagovat na něj). Vyučující mají informace o žácích se specifickými poruchami učení a chování, v samotných hodinách však nebyla shledána konkrétní individuální práce s těmito žáky.

Žáci byli průběžně motivováni pozitivním slovním hodnocením nebo známkou, motivačně působilo i zaujetí učitele pro daný předmět. V těchto hodinách žáci pracovali se zájmem a chutí. V hodinách přírodovědy ve 4. ročníku a přírodopisu v 9. ročníku byl vstupní motivační stimul opomíjen. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. Při hodinách prvouky byli žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Pozitivně lze hodnotit snahu všech vyučujících vytvořit příjemnou pracovní atmosféru. V jedné hodině žáci nezvládali pravidla dialogu. Vyučující tento problém řešila neustálým napomínáním a usměrňováním jejich chování.

ČŠI hodnotí vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů jako velmi dobré.

Občanská výchova (včetně volitelného předmětu osobnostní a sociální výchova)

Na základě kontroly třídních knih od roku 1998 vyplynulo, že výuka předmětu neprobíhá zcela v souladu s učebními osnovami, nebyla vyučována mnohá témata celků: např. Člověk a právo, Stát a právo, Člověk a lidská práva, stát a hospodářství, Náš region, Naše obec, Člověk a občanský život a pod. Záznamy v třídních knihách dokládají, že vyučování bylo realizováno spontánně, tematicky nesourodě, se zaměřením pouze na některé oblasti, často souvisejících s přípravou školy na projekt „Dokážu to?“. Vyučující předložila aktuálně zpracovaný časově tematický plán učiva, který vytváří předpoklad kontinuální výuky v souladu s učebními osnovami. Plánování a příprava na jednotlivé hodiny byly nadprůměrné, a to po stránce přípravy pomůcek, tak i promyšlenosti organizace a způsobu výuky.

Kmenovým učebnám, v nichž vyučování probíhalo, chyběla větší didaktická i estetická podnětnost, zvláště pak technické zařízení k modernějším způsobům vzdělávání. Ve vyučování volitelného předmětu byly použity přinesené pomůcky. Zkopírované texty ve výuce občanské výchovy nahradily chybějící učebnice. Jejich absence byla ve sledovaném vyučování zřejmá. Psychohygienické podmínky vyučování pozitivně ovlivnily dispozice učeben, organizace a styl vyučování sledovaných hodin.

Předměty vyučuje učitelka bez předepsaného vzdělání pro výuku. Na kvalitu tato skutečnost neměla bezprostřední vliv, projevila se však ve spontánním pojetí plánování i struktury vyučování.

Sledované vzdělávání mělo rysy progresivního, efektivního vyučování s využitím aktivní práce žáků. Důraz na sociální aspekt vyučování se projevila při úvodních hrách, ve skupinové práci vedením ke spolupráci, pomoci, společnému prožitku, vcítění. Při prezentaci výsledků měli žáci dostatečný prostor pro sdělení získaných poznatků, respektive pocitů, postojů. Do interpretativní nebo i autentické výuky byly zařazeny mezipředmětové vztahy, aktualizace a aplikace učiva. Formulace problémovými otázkami podněcovaly žáky k vlastnímu úsudku. Dílčími nedostatky kvalitního vyučování byly chyby v řízení třídy, ve vytváření sociálně komunikačních způsobů žáků. Tím byla částečně znehodnocena i hloubka záměrů sociální hry nebo dialogu.

Pozitivem vnější motivace byly již zmíněné hry v úvodu hodin občanské výchovy, aktualizace učiva, mezipředmětové vztahy. Vyučující oceňovala výkony žáků, nevyužila však možnosti hodnocení.

Vstřícnou výuku předmětu charakterizovalo otevřené, demokratické klima. V aktivním vyučování byl poskytnut prostor k rozvoji komunikativních dovedností žáků, převážně však těm, kteří se dokázali spontánně prosadit. Žáci často mluvili „přes sebe“, jeden druhého nenechal domluvit, vykřikovali. Kvalitně vytvořený prostor pro jejich názor a úsudek byl těmito závadami v komunikaci částečně znehodnocen.

Kvalita výuky občanské výchovy a osobnostní a sociální výchovy byla celkově velmi dobrá.

Praktické činnosti

Časová dotace hodin v ročnících odpovídá schválenému učebnímu plánu. Při kontrole třídních knih byly v loňském roce zjištěny problematické zápisy o činnostech (jako práce v knihovně, úklid školy, práce v kabinetě, balení knih) v rozporu s principy praktických činností. Všichni vyučující se samostatně podílejí na tvorbě časově tematických plánů tím, že provádějí členění učiva do jednotlivých ročníků. Plán pro osmý ročník nebyl předložen. Podle třídních knih ze školního roku 2000/2001 neprobírali žáci vůbec témata z elektrotechniky, provoz a údržba domácnosti, učivo z celku práce s technickými materiály bylo využito minimálně. Naopak zařazené činnosti provozované v některých hodinách měly spíše charakter výuky výtvarné

výchovy. Příprava na vyučování byla podřízena ročnímu období a dostupnému materiálu. Na 1. stupni měly plánování a příprava velmi dobrou úroveň, na 2. stupni jen průměrnou. Volené náměty a výrobky vycházely především z textilu, papíru nebo přírodního materiálu. Výrobky byly ovlivněny předvánoční dobou. Bezprostřední příprava vyučujících na hodiny měla velmi dobrou úroveň.

Učební prostory neumožňují zcela plnit cíle předmětu (technické činnosti). Škola disponuje odbornými učebnami (cvičná kuchyně, pracovna PC), areálem školního pozemku, na kterém je umístěna neprovozuschopná dílna. Výuku zajišťuje celkem šest vyučujících, z nichž tři nemají odbornou a pedagogickou způsobilost. Kvalita výuky nebyla touto skutečností ovlivněna. Změnami rytmu hodiny, strukturou vyučování a zapojováním žáků do činností, možností během hodiny v rámci kooperace měnit si místa, vytvářeli všichni vyučující velmi dobré podmínky pro psychohygienu vyučovacího procesu.

Sledovaná výuka probíhala s ohledem na počasí v klasických třídách. Zhlédnuté hodiny byly připravené a po stránce odborné a metodické velmi dobře zvládnuté. Přiměřená část hodiny byla věnována teoretické přípravě. Vyučující využívali názorných pomůcek a vzorků, uplatňovali mezipředmětové vztahy, zařazovali i problémové úlohy. K žákům přistupovali individuálně, dbali na vytváření správných návyků při práci. Stavba hodin umožňovala žákům volit si pracovní tempo a stupeň obtížnosti práce. Žáci měli možnost pracovat ve skupinách nebo individuálně. V hodinách byli vedeni k získávání manuálních zručností. Negativem byla malá pozornost vyučujících věnovaná bezpečnosti a hygieně práce ve všech hodinách (používání lepidel, používání nástrojů, atd.). V některých ročnících byla náročnost výrobků vzhledem k věku žáků nízká - např. papírové ozdoby s přírodninami v 8. ročníku. Naopak náročnost v 1. , 3. a 4. třídě byla přiměřená věku žáků a výsledky činnosti byly odpovídající.

V hodinách nechyběla vstupní ani průběžná motivace. Silným pozitivním motivačním stimulem pro žáky byl finální výrobek. V závěru hodin bylo prováděno formativní hodnocení výkonů žáků, využívalo se při něm sebehodnocení žáků. Objektivní klasifikace vyučujících přihlížela k individuálním dispozicím žáků.

Komunikace mezi žáky a učiteli se zakládala na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích. Vyučující se snažili pozitivně ovlivňovat vztahy mezi žáky, jejich spolupráci, vedli je k toleranci a vhodně dotvářeli hodinu. Žáci měli prostor k vyjádření svých názorů, při nichž akceptovali až na výjimky daná pravidla komunikace. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla nadprůměrná.

Kvalita výuky praktických činností byla velmi dobrá.

Mateřská škola

Řízené a spontánní činnosti

Pozitivem v plánování výchovně-vzdělávací práce je inovace plánů podle experimentálně ověřovaného rámcového programu pro předškolního vzdělávání. Měsíční plány konkretizují cíle v tematicky propojených celcích, respektují individuální potřeby dětí v heterogenním uskupení. Plány výchovně-vzdělávací práce jsou funkční, mají velmi dobrou úroveň.

Také změna v personálním zabezpečení výchovně-vzdělávacího procesu a vedení mateřské školy byla z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků prospěšná.

Vnitřní uspořádání mateřské školy, její prostorové členění i vybavení tvoří kvalitní zázemí pro spontánní i řízené činnosti. Děti měly k dispozici dostatek vhodných a volně přístupných hraček i didaktického materiálu. K tvořivým a námětovým hrám děti motivovaly stabilní, ale variabilní hrací centra. V průběhu spontánních a řízených činností byly zvolené hračky

i pomůcky využity většinou promyšleně a účelně, nebyl využíván hudební nástroj.

V psychohygieně výchovně-vzdělávací práce byla zaznamenána převaha pozitivních zjištění: vyvážený poměr spontánních a plánovitě řízených aktivit, střídání činností s různou intenzitou fyziologické zátěže, prostor pro uplatnění zájmů. Také stanovený režim dne respektoval rozvrh řízených činností a pravidelné režimové prvky vztahující se k hygieně, stravování a odpočinku dětí. Pro pobyt venku nebyl dodržen doporučený dvouhodinový časový úsek. Odpolední odpočinek dětí byl trvale účelně organizován podle individuálních potřeb. Podmínky k zajištění pitného režimu byly vytvořeny, pitný režim nebyl dětmi aktivně využíván.

Plánovaný program výchovně-vzdělávací práce probíhal v *řízených činnostech* dominantně zaměřených na dílčí vzdělávací oblast. Vzhledem ke zvolenému obsahu činností byly voleny převážně účinné vzdělávací postupy. Jedna z učitelek volila nápadité metody a formy práce, smyslová výchova a stimulující prvky tvořivé dramatiky vedly děti k aktivnějšímu učení a emočnímu prožívání. Vhodně byly využity herní aktivizující metody k rozvíjení a uplatnění poznávacích procesů ve spojení s praktickou činností. Ukazatelem efektivity výuky byl i zájem dětí, citová angažovanost a jejich aktivní účast. Organizace práce druhé z vyučujících byla charakteristická tradiční strukturou. Programově řízená činnost probíhala frontálně, navozená aktivita vyžadovala společné soustředění a vzájemnou interakci skupiny. V této výuce byla uplatněna pouze nevýrazná diferenciací a individuální přístup. Obsahové a metodické principy vyučování byly u obou vyučujících zvládnuty převážně velmi dobře.

Způsob realizace *spontánních činností* umožňoval zpravidla individuální volbu zájmových aktivit. Učitelkami byly většinou navozovány podnětné příležitosti ke skupinovým i individuálním činnostem. Děti měly možnost svobodně se rozhodnout, uplatnit svá přání.

Motivaci užívaly učitelky především jako prostředek úvodní aktivizace dětí, průběžně k individuálnímu povzbuzení. Hodnocení výkonu dětí bylo využíváno převážně s pozitivními psychologickými účinky k posilování sebedůvěry. Nedostatky byly zaznamenány v rozvíjení dovednosti objektivního sebehodnocení u starších dětí.

Prvky vzájemné kooperace byly uplatněny především ve spontánních činnostech, dílčí rezervy byly zaznamenány v rozvíjení dovednosti dětí přizpůsobit se a akceptovat druhé. Jen pozvolna se u nich vytváří návyk k respektování dohodnutých pravidel komunikace. U předškolních dětí chybí důslednější vedení učitelek k jejich dodržování. Možnost přirozené interakce a komunikace dětí byla částečně ovlivněna tradiční organizací výuky a dominantní rolí učitelek v řízených činnostech.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti mateřské školy

Celkově byly plánování výchovně-vzdělávací práce, personální, materiální a psychohygienické podmínky ve výuce hodnoceny jako nadprůměrné, účelnost organizace, vhodnost použitých forem a metod práce jako spíše nadprůměrné. Způsoby interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Úroveň kvality vzdělávání byla celkově spíše nadprůměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti základní školy

Ve vzdělávání sledovaných předmětů byl zjištěn patrný vliv přípravy a realizace projektu „Dokážu to?“. Učitelé převážně nadstandardně uplatňují vyučovací formy a metody vyučování, které vedou k aktivnímu, činnostnímu učení. Zřejmě přeceněním účinku progresivních postupů podceňují sociálně komunikační řízení vyučování. Důsledkem je zjištění o nedodržování pravidel vzájemné komunikace, často neřízená komunikační aktivita dominantně se prosazujících žáků na úkor ostatních. Cyklické, respektive roční

plánování vzdělávání má v některých předmětech nedostatky s dopadem na neplnění učebních osnov. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla nadstandardní. Průměrné hodnocení podmínek vzdělávání je ovlivněno nízkou úrovní moderních technických prostředků vyučování nebo jejich využíváním na jedné straně, velmi dobrým uplatňováním psychohygienických zásad na straně druhé. Na velmi dobré řízení vyučování měla zřejmý dopad příprava učitelů na realizaci zmiňovaného projektu. Celým učitelským sborem moderně pojaté vyučování směřuje k nadstandardnímu vyváženému plnění cílů zvoleného vzdělávacího programu. Stejně pozitivně je ovlivněna i motivační stránka vyučování. Na standardní úrovni je oblast hodnocení. Výraznější nedostatky byly zjištěny v interakci a komunikaci.

Celkově je vzdělávání sledovaných předmětů hodnoceno jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

V roce 1998 ředitel školy na základě analýzy zpracoval *Koncepci dalšího rozvoje základní školy v Chrašticích*, ve které se především zabýval integrací mateřské školy a školní jídelny k základní škole. Na podkladě těchto záměrů a jejich splnění v roce 2001 připravil ve spolupráci s ostatními pedagogy s využitím ankety mezi rodiči (dotazníky) a podnětů zřizovatele připojení školy k projektu „Dokážu to?“. Koncepce projektu obsahuje důkladnou analýzu stávajících podmínek školy, určení toho, co chce škola dosáhnout ve výchově a výuce a prostředky, kterými toho lze dosáhnout. Mezi prioritní cíle projektu, vycházející z přirozené lokální nabídky, patří podpora zdravého životního stylu s rozvíjením sportovních aktivit ve škole, změna organizace výuky, využívání nových forem a metod práce, vytváření klidného a příjemného klimatu pro práci pedagogů i dalších zaměstnanců školy, pravidelné obohacování kulturního vyžití žáků, výuka žáků se specifickými poruchami učení (dále SPU) podle individuálního vzdělávacího programu atd. Koncepce je kvalitní.

Mateřská škola má zpracovaný základní koncepční rámec priorit výchovně-vzdělávací práce s ohledem na specifiku a podmínky zařízení v časovém horizontu do roku 2003. Formulovány jsou podmínky předškolního vzdělávání a obecné požadavky z hlediska cílů jejich realizace. Strategický plán a další navazující materiály týkající se plánování jsou konzultovány a schváleny ředitelem základní školy

Ředitel školy nemá zpracovaný klasický roční plán. Škola pracuje podle měsíčních plánů, které vycházejí z materiálů jako jsou např. *Organizace školního roku 2001/2002*, *Návrh školních akcí 2001-2002*, *Plán výletů* a mnoha dalších. Rozpracované měsíční plány slouží zároveň ke kontrolní činnosti vedoucích pracovníků bez určení konkrétních kompetencí. K dokumentům se vyjadřují pracovníci školy. Týdenní plány jsou základem operativního plánování. Jsou projednávány na provozních poradách a obsahují všechny náležitosti jako je určení odpovědnosti, termíny, hodnocení. Rozpracování cílů stanovených koncepcí do střednědobého plánu chybí.

Kontrolou byly zjištěny nedostatky v plnění učebního plánu a učebních osnov některých předmětů. Učební plán pro celý vzdělávací cyklus je předem stanoven, ale podle záznamů v třídních knihách nebyl ve školním roce 2000/2001 zcela naplněn např. v předmětu tělesná výchova. Zápisy v třídních knihách z téhož školního roku (resp. z předchozích let) dokládají porušování nebo nedodržení učebních osnov v např. předmětech matematika, český jazyk, občanská výchova. Nedostatky byly shledány i v plánování tematických celků do individuálních

časově tematických plánů vyučujících např. v praktických činnostech na 2. stupni. Tématické plány vyučujících mají různou úroveň zpracování, některé z nich nejsou aktualizovány, některé obsahují nadstandardní učivo nebo učivo jiných ročníků.

V oblasti vzdělávání jsou na 2. stupni zavedeny volitelné předměty informatika, anglický jazyk, přírodovědná praktika a v rámci jmenovaného projektu osobnostní a sociální výchova. Jako nepovinný je zařazen předmět náboženství a v rámci reedukace jsou pro žáky s poruchami učení a chování zřízeny dvě třídy individuální péče. Výuka i výchova je doplněna širokou nabídkou 21 zájmových útvarů pod vedením pedagogů i rodičů (např. rybářský, přírodovědný, stolní tenis, keramika, domácí nauky, angličtiny atd.).

Pro vykazované integrované žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací plány (IVP). Stejným způsobem jsou rozpracovány i individuální plány pro práci s žáky se specifickými poruchami učení. IVP mají velmi dobrou úroveň.

ČŠI hodnotí strategické plánování školy jako mimořádné, operativní plánování má průměrnou úroveň. Nedostatkem je, že prioritní cíle stanované projektem pro oblast výchovy jsou někdy málo patrné v činnosti školy. Kvalita, rozsah i účelnost plánování ve škole jsou velmi dobré.

Organizování

Ředitel školy má zpracovanou účelnou strukturu řízení školy a jejích součástí. Po integraci mateřské a základní školy byla stanovena nová organizační struktura s definováním působnosti organizačních jednotek se zakotvením pravidel řízení. Škola se řídí Organizačním řádem, platným od 1. 9. 2000, který byl zpracován v souladu se zákonem o státní správě a samosprávě ve školství. Organizační řád a pracovní náplně v něm obsažené jasně vymezují kompetence ředitele školy, učitelů i správních zaměstnanců. Při delegování rozhodovacích kompetencí zástupkyně ředitele školy pro předškolní vzdělávání vycházel ředitel školy ze zažité působnosti mateřské školy, v písemné podobě nebyly předloženy. Na těchto normách participoval a schválil je ředitel základní školy. Organizační struktura umožňuje snadné a účinné řízení, systém vnitřního režimu školy funguje bezproblémově.

Školní řád postihuje povinný obsah řádu školy vymezený vyhláškou č. 291/1991 Sb. Projednání s pracovníky školy je dokladováno zápisem pedagogické rady, stejně jako seznámení rodičů a žáků. Práva žáků v něm nejsou vymezena, řád obsahuje vedle běžných operativních částí nadbytečná ustanovení o chování žáků na veřejnosti a další rozporuplné formulace (žák nesmí přijít na vyučování uhnaný...), chybí v něm jasně stanovená pravidla chování, týkající se oblasti sociálně patologických jevů (šikanování, rasismus, zneužívání drog...), včetně sankcí za jejich porušení. Řád školy byl aktualizován k 3. 9. 2001.

Metodické orgány nejsou vzhledem k velikosti školy a počtu učitelů ustaveny. Ředitel školy se opírá o úzkou spolupráci s výchovnou poradkyní, zástupkyní pro mateřskou školu a školní jídelnu. Využívá systému pravidelných provozních a pedagogických porad i osobních pohovorů s pracovníky k působení na jejich aktivní zapojení do plnění společných úkolů. Pedagogické rady však obsahově řeší převážně organizační záležitosti, neplní zcela důsledně funkci účinného nástroje řízení v oblasti metodické a hodnotící.

Česká školní inspekce zjistila některé nedostatky související s vedením dokumentace: alternativní tiskopis používaný školou jako protokol o komisionální zkoušce neobsahuje některé údaje (např. jména tříčlenné komise, podpis ředitele) předepsaného tiskopisu. Rozhodnutí ředitele o použití širšího slovního hodnocení nemá potřebné administrativní náležitosti, protože je formulováno jako dohoda mezi zákonnými zástupci žáka a vedením školy. Dílčí nedostatky byly zjištěny i ve vedení katalogových listů a třídních knih. Povinná

dokumentace mateřské školy je vedena funkčně a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Další školní dokumentace je vedena účelně s hodnotou faktické výpovědi o činnosti zařízení.

Ve sborovně i na chodbách jsou vyhrazeny prostory pro zveřejňování informací učitelům, žákům i rodičům. Zástupci žáka mají vedle plánovaných třídních schůzek možnost získat informace o školní práci svých dětí z žakovských knížek i z individuálních konzultací s vyučujícími. Nedostatkem je nízká četnost známek v žakovských knížkách v některých předmětech. Ředitel vypracoval pro tuto oblast formuláře - Měsíční zpráva rodičům, Upozornění pro rodiče, Sdělení o dobrých pracovních výsledcích, které slouží zároveň jako další zdroj informací.

Škola se prezentuje na veřejnosti tably a výstavkami prací žáků, výrobky keramické dílny, organizuje besídky a veřejná vystoupení, vysílá žáky do soutěží.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je srozumitelná, má velmi dobrou vypovídací hodnotu, poskytuje dostatek informací o škole, obsahuje všechny náležitosti ve smyslu zákona.

Systém organizace školy je účinný, organizování výchovně vzdělávací činnosti školy a vnitřní a vnější informační systém mají nadprůměrnou úroveň. Dílčí nedostatky jsou ve vedení předepsané dokumentace a ve znění školního řádu.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy řídí demokraticky práci pedagogického sboru se záměrem vytvářet kvalitní podmínky k vnitřnímu přijetí stanovených cílů z hlediska dlouhodobého rozvoje školy. Řediteli se daří vytvářet příznivé klima pro uskutečňování záměrů a stimulovat zájem pracovníků, což představuje významný stabilizační prvek řízení. Ve vlastní iniciativě nacházejí učitelé pochopení a podporu. Vedení zaměstnanců je postaveno na spolupráci ředitele se svými podřízenými a přímé spoluúčasti některých pracovníků (zástupkyně ředitele školy pro předškolní vzdělávání, výchovná poradkyně) na řízení školy.

Zástupkyně ředitelky usiluje o vstřícné pracovní prostředí, akceptuje názory a oprávněné požadavky ostatních, vytváří velmi dobré podmínky pro týmovou práci. Osobním příkladem stimuluje práci ostatních. Cíleně je podporován odborný růst organizovanou formou dalšího vzdělávání na regionální úrovni. Metodická pomoc je poskytována převážně intuitivně.

Výrazná je motivace a úsilí o zajištění dalšího odborného vzdělávání a metodické vedení v oblasti plánování a využívání modernějších metod a forem práce.

Pedagogičtí pracovníci mají kvalitní vzdělávací zázemí (zajištěna je aktuální pedagogická literatura, odborné časopisy, periodika, možnost využívání Internetu, evidentní je nadprůměrná podpora a realizace individuálního vzdělávání). Pedagogický sbor je v této oblasti převážně aktivní, průběžně se vzdělává většina pedagogů. Poznatky získané v dalším vzdělávání se promítají do výuky.

Při inspekční činnosti byly zaznamenány dílčí nedostatky v propracování systému zpětné vazby realizovaných principů projektu „Dokážu to?“, která neumožňuje zcela důslednou sebereflexi vývoje kvality práce jednotlivých pedagogů (školy) v návaznosti na proklamované cíle např. osobnostní a sociální výchovy žáků.

Pravidelné cyklické hodnocení pracovníků probíhá formou individuálních pohovorů s ředitelem školy. Na základě zveřejněných kritérií a interních podkladů ředitele jsou zdůvodněny návrhy nenárokových nadtarifních složek platu. Při aktualizaci je přihlíženo k vyhodnocení osobnostního a profesního růstu pedagogického pracovníka.

Kritéria k hodnocení postihují priority práce pracovníků, s vazbou na další vzdělávání jsou motivujícím faktorem výkonnosti. Při jejich stanovení byly respektovány podněty ze strany pracovníků školy.

Hmotná motivace pracovníků mateřské školy prostřednictvím nadtarifních složek platu je prováděna rovněž na základě zveřejněných kritérií. K podpoře záměrných kvalitativních změn jsou využívány však jen částečně. Zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání předkládá návrhy k udělování nenárokových nadtarifních složek platu řediteli školy a obhájí hodnocení spolupracovníků.

Výraznými pozitivy v oblasti vedení a motivování je zajištění nadprůměrných podmínek pro iniciativu, kreativitu a další vzdělávání učitelů. Dílčí nedostatky jsou ve zpětnovazebních mechanismech k objektivnímu sebehodnocení školy.

Celkově je tato oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je plánovitý v oblasti hospitační činnosti, kontrola dokumentace školy a správní kontrola nejsou v plánu školy konkrétněji specifikovány. Plán hospitační činnosti je neformálním harmonogramem, vymezujícím zaměření hospitací v jednotlivých měsících, čtvrtletích, včetně diagnostického zaměření.

Hospitační činnost byla podle záznamů v třídních knihách v minulém i letošním školním roce dostatečně četná, byla prováděna dle sdělení ředitele komplexním sledováním hodin i jejich částí. Hospitační záznamy si ředitel školy vede ve formě poznámek, České školní inspekci nebyly až na dvě výjimky předloženy. Výsledky hospitační činnosti tak nejsou doložitelně projednávány s jednotlivými pracovníky. Zjištění a hodnocení kvality vzdělávání sledovaných předmětů Českou školní inspekci dokládají postupnou strategickou práci vedení školy a plnění vytčených záměrů k modernizaci vzdělávání, přestože zobecnění výsledků, jejich analýza a poskytování zpětné vazby o kvalitě vzdělávání pedagogickému sboru doložitelné nejsou. Zápisy z pedagogických rad obsahují jen fragmenty různých doporučení nebo pokynů souvisejících se záměrem zlepšovat kvalitu vyučování. V souvislosti s potřebou směrodatné zpětné vazby o kvalitě plnění jak vzdělávacího programu, tak cesty, jíž je začínající realizace projektu „Dokážu to?“, je současný systém hospitační, ale i kontrolní činnosti nepostačující, protože neposkytuje dlouhodobě účinnou zpětnou vazbu o kvalitě realizace vytčených strategií.

Chybějící plánovitá kontrola dokumentace se odrazila v nedostatecích zjištěných ČŠI - závady v plnění učebního plánu a učebních osnov, indiferentní zápisy v třídní knize signalizující neplnění učebních osnov v jazykovém vyučování loňské IV. a V. třídy, chybně doplněné katalogové listy, pro kontrolu chybějící část časově tematických plánů učiva. Organizace v kontrolní oblasti postrádá přesnější vymezení kompetencí, respektive větší důslednost při kontrole ředitele školy k vedení dokumentace třídními učiteli.

Kontrolní činnost zástupkyně ředitele je v jednotlivostech plánována, specifické oblasti kontroly v zařízení nejsou kromě hospitací zřetelně vymezeny. Kontrola je chápána jako nedílná součást kompetencí, ale v realizační fázi nejsou kontrolní mechanismy zcela účinně využity. Kontrola postrádá náročnější a objektivní analytický přístup k hodnocení zjištěných skutečností. V hospitačních záznamech převládá konstatační přístup, chybí orientace na odborné hodnocení a schopnost postihnout příčiny nedostatků. Také ve schopnosti dále účinně pracovat se závěry směřujícími k vyšší kvalitě výsledků výchovně-vzdělávací oblasti jsou rezervy. Kontrola provozu mateřské školy je operativní a efektivní.

Rozsah, systém a účinnost kontrolní činnosti jsou průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou nadprůměrné, s pozitivním hodnocením oblasti zejména koncepčního plánování a s dílčími nedostatky zejména v oblasti projekčního, ročního plánování a plánování učiva. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání a jejího informačního systému umožňuje řízení školy na velmi dobré úrovni. Systém vedení a motivování pracovníků je pozitivně ovlivněn vytvářením zázemí a podmínek pro kvalitní pedagogickou práci učitelů. Kontrolní systém postrádá systematičnost, v praxi mají jeho rozsah, účinnost a efektivnost průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávání mají spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrola čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu přidělených Základní a mateřské škole Chraštica byla zaměřena na kalendářní rok 2000.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Náklady na mzdy, zákonné odvody, OPPP a ONIV byly v roce 2000 zasílány prostřednictvím Školského úřadu Příbram na běžný účet školy. Poslední úpravou rozpisu rozpočtu NIV bylo škole přiděleno celkem 3,948.602,- Kč. Z porovnání rozpisu rozpočtu na rok 2000 s výkazem zisku a ztrát ÚčROPO 4-02 k 31. 12. 2000 vyplývá, že škola dodržela závazný ukazatel rozpočtu NIV.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Dle poslední úpravy rozpočtu k 1. 11. 2000 bylo škole přiděleno na platy 2,771.472 Kč, na OPPP 66.640 Kč a odvody 1,057.284 Kč. Závazné ukazatele mzdové regulace (limit prostředků na platy a OPPP) byly dodrženy. Nedočerpaná částka na odvody byla součástí zlepšeného hospodářského výsledku a po schválení obecním úřadem byla převedena v dubnu 2001 do fondu odměn. Limit prostředků na platy byl na základě údajů v zahajovacím výkazu Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 1999 posílen o částku na sluchově postižené dítě a na integrované žáky.

Personální dokumentace je vedena přehledně a pečlivě, formou samostatných osobních spisů, které obsahují předepsané náležitosti. Ochrana osobních údajů je zajištěna před neodpovědnými osobami. Uzavřené dohody o provedení práce a o pracovní činnosti jsou vystavovány v souladu se zákoníkem práce.

Kontrolou zařazování pracovníků do platových tříd a stupňů byl zjištěn ve dvou případech chybný zápočet praxe. Organizace má vypracován vnitřní platový předpis, pro přiznání nenárokových složek platu jsou ředitelem školy vypracována podrobná kritéria a všichni zaměstnanci s nimi byli seznámeni. Podle předložených dokladů je výše osobního příplatku sdělována zaměstnancům písemně formou osobního dopisu ředitele školy a je platná až do dalšího hodnocení. Mimořádné odměny jsou vypláceny za nadstandardní práce nad rámec pracovních povinností. Příplatky za třídnictví jsou stanoveny v jednotné výši. Další plat je vyplácen v souladu s nařízením vlády a ve správné výši.

Výkaz Škol (MŠMT) P I-04 je zpracován jak za jednotlivé součásti, tak i za organizaci celkem. Údaje v uvedeném výkazu souhlasí s údaji ve mzdové rekapitulaci i v účetnictví.

O tvorbě a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb rozhoduje ředitel školy. Pro kalendářní rok 2000 byl sestaven rozpočet FKSP a stanoveny zásady pro jeho čerpání. Škola má pro fond zřízen samostatný účet, na který jsou pololetně převáděny finanční prostředky ve výši 2 % z nákladů zúčtovaných na platy. Půjčky zaměstnancům poskytovány nejsou. Rozpočet FKSP je převážně čerpán na kulturní a sportovní akce, rekreace a na zlepšení pracovního prostředí .

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Limit prostředků na ONIV byl poslední úpravou rozpisu rozpočtu na kalendářní rok 2000 stanoven ve výši 53.206 Kč. V zahajovacím výkazu na školní rok 1999/2000 byli uvedeni integrovaní žáci a sluchově postižený žák. Na tyto žáky nebyly z ONIV poskytnuty finanční prostředky. Největší položku z celkových ONIV tvořily v roce 2000 náklady na učebnice a učební pomůcky celkem 43.348 Kč (tj. 81,47 %). Na další vzdělávání zaměstnanců škola vyčerpala 7.599 Kč (tj.14,28 %) a na ochranné pomůcky 2.259 Kč (tj. 4,25 %). Zdarma byly poskytnuty ve školním roce 1999/2000 žákům 1. třídy učební pomůcky ve výši 200 Kč.

Čerpání prostředků ze státní dotace je vedeno odděleně na analytických účtech. Škola účtuje podle aktuálního účetního rozvrhu a pravidelně sestavuje účetní závěrky. Přidělená částka na ONIV byla v plné výši vyčerpána. Kontrolou byly prověřeny vazby účetních dokladů na zaúčtování na příslušných účtech. Účetnictví je přehledné a má dostatečně vypovídající schopnost.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 byla na základě předloženého projektu mezi Školským úřadem Příbram a Základní a mateřskou školou Chrašnice sepsána Smlouva o poskytnutí účelových prostředků v rámci minimálního preventivního programu pro školy „Škola bez drog“ jako součást koncepce prevence zneužívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Škole byla poskytnuta částka 8.700 Kč. Finanční prostředky byly využity v roce 2000, školskému úřadu byla částka 8.000 Kč vyúčtována dne 30. 11. 2000. Dohody o provedení práce ve výši 700 Kč byly uzavřeny přímo mezi dotyčnými pedagogickými pracovníky školy a ŠÚ Příbram.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření Základní a mateřské školy Chrašnice byla za rok 2000 vyhotovena. Jsou v ní vyčísleny celkové příjmy školy v daném roce v členění na příjmy od zřizovatele, ze státního rozpočtu a další příjmy (tržby ŠJ, sběr a poplatky od rodičů za ŠD). Výdaje školy jsou členěny analogicky. Výroční zpráva obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou nebylo zjištěno neefektivní vynakládání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí. Účetnictví má dostatečně vypovídající schopnost a je přehledné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení kvality výchovně vzdělávací práce školní družiny

Ve školní družině (dále jen ŠD) je zapsáno v jednom oddělení 42 dětí 1. stupně. Provozní doba ranní činnosti je 6,15-7,30 hodin a odpolední činnost 15,00 - 16,15. Podle potřeby rodičů nabízí škola pro omezený počet dětí ranní i odpolední družinu v prostorách MŠ. Poplatek za pravidelnou docházku do ŠD stanovil zřizovatel na 50,- Kč měsíčně.

Vychovatelka, která zajišťuje chod oddělení, splňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Rámcový plán ŠD navazuje na školní plán. Vychovatelka zpracovává operativní týdenní plány, které jsou přístupné dětem. Zásady provozu stanovují dokumenty *Provozní řád ŠD a Vnitřní řád školní družiny a školního klubu*. Jejich ustanovení odpovídají stávajícím podmínkám, v době inspekce byly dodržovány. Kontrola činnosti spadá do kompetence ředitele. Jak vyplynulo z rozhovorů, ředitel má o činnosti ŠD přehled, zná její potřeby a problémy. Povinná dokumentace je vedena přehledně a úplně. Režim dne a program dle přehledů výchovně vzdělávací práce odpovídají požadavkům na činnost ŠD i zásadám psychohygiény. Přebírání žáků řeší provozní řád ŠD. Pitný režim zajišťuje školní jídelna. Prostorové podmínky dovolují rozvinout všechny možnosti činností ŠD. Klubovna je svým vybavením přizpůsobena mimoškolním činnostem, po celé ploše je položen koberec. Vybavení pomůckami a materiálem je standardní a dětem volně dostupné. Pro svoji činnost může ŠD využívat celý areál školy.

Sledovaná byla činnost v poledním bloku. Byly střídány rekreační, odpočinkové i zájmové aktivity, odpovídající potřebám dětí a požadavkům pedagogiky volného času s ohledem na denní dobu i návaznost na vyučování. Při odpočinkové činnosti se žáci zaměřili na aktuální předvánoční výzdobu tvořením papírových řetězů. Převážná část sledované odpolední naplně družiny byla věnována připraveným hrám přiměřeným věku dětí a plnění společného projektu. Chování dětí bylo přirozené a klidné, děti akceptovaly pokyny vychovatelky. V jejich činnosti byly patrné zažitě návyky soužití. Žáci komunikovali bez zábrán s vychovatelkami i mezi sebou. Při činnostech dostávali dostatek příležitostí k uplatnění vlastních názorů. Mezi vychovatelkou a dětmi převládaly příjemné vztahy.

Celkově je kvalita výchovně vzdělávací práce školní družiny velmi dobrá.

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně má pro výkon této funkce předepsané vzdělání a bohaté zkušenosti z dlouholeté pedagogické praxe. Je členkou širšího vedení školy, které se schází nepravidelně dle potřeby při řešení aktuálních problémů. Ve své činnosti se řídí měsíčně strukturovaným plánem práce.

Nejvíce pozornosti věnuje problematice volby povolání a profesní orientace žáků. Snaží se zajistit maximální informovanost žáků o možnostech dalšího vzdělávání formou besed, individuálních pohovorů s žáky i rodiči, distribucí informačních materiálů, jejich vyvěšením na nástěnce. Vede kartotéku žáků s poruchami učení a chování, která je pečlivě zpracovaná, dále přehledně zpracovanou evidenci žáků šetřených v pedagogicko-psychologické poradně (PPP), evidenci integrovaných žáků, přehledy o profesionální orientaci žáků končících povinnou školní docházku. Poskytuje poradenskou, metodickou a informační službu pro kolegy, žáky a rodiče v oblastech své působnosti.

Vlastní informovanost výchovné poradkyně o integrovaných žácích je velmi dobrá. Péče o ně se řídí na 1. stupni individuálními vzdělávacími programy (IVP) a je ponechána převážně na třídních učitelkách. Podle potřeby jsou problémy konzultovány s PPP, nedostatkem této

spolupráce jsou dlouhé lhůty v případě potřeby vyšetření. V zahajovacím výkaze školy je v tomto školním roce uváděn integrovaný žák se sluchovým postižením a devět žáků se specifickými poruchami učení a chování. Jejich integrace byla řádně zajištěna. Ze zápisů pedagogických rad je patrné, že se práci s těmito žáky věnuje náležitá pozornost jak ze strany třídních učitelů, tak výchovné poradkyně. Nedostatkem této činnosti je, že zatím chybí záznamy o posunu úrovně vzdělávání u těchto žáků.

Prostorové podmínky pro činnost výchovné poradkyně jsou pouze vyhovující, nemá vlastní kabinet. V knihovničce umístěné ve sborovně školy je k dispozici řada nových titulů z oblasti prevence sociálně patologických jevů, nových metod výuky, nápravy poruch učení a chování, práce s hyperaktivními žáky. O možnostech konzultací žáků s výchovnou poradkyní jsou žáci informováni v žákovské knížce a třídními učiteli, rodiče na třídních schůzkách. Reeducaci žáků s vývojovými poruchami učení a chování provádí prvním rokem v tzv. třídách individuálního přístupu (TIP) sama výchovná poradkyně. Při hodinách používá běžné pomůcky, materiály a speciální učebnice. Speciální výukové programy na PC škola nemá.

Ve škole pracuje učitelka pověřená problematikou drogové prevence, spolupracuje s výchovnou poradkyní, vedením školy a učiteli. Podílela se spolu s ředitelem školy na vypracování Minimálního preventivního programu (MMP) formou projektu. Tento projekt objektivně popisuje činnost školy, oblasti ve kterých škola chce působit na žáky a veřejnost, a jaké prostředky k tomu použije. MMP v podmínkách školy je reálný a má velmi dobrou úroveň.

Výchovné poradenství je na velmi dobré úrovni, dílčí rezervy jsou v systematické práci se žáky s poruchami učení a chování na 2. stupni.

Závěry z dotazníku pro rodiče

Dotazník pro rodiče byl zadán do 5., 8. a 9. ročníku. Rodiči odevzdáno a následně zpracováno bylo 95% odevzdaných dotazníků s těmito podstatnými výsledky:

- rodiče jsou spokojeni s nabídkou školy pro rozvoj specifických zájmů a schopností žáků
- rodiče jsou obecně spokojeni s vybaveností školy; výhrady mají k vybavenosti školy k výuce tělesné výchovy - chybí tělocvična, připomínky se objevily v souvislosti s vybaveností učebnicemi
- rodiče jsou spokojeni s tím, jak škola vytváří prostor pro rozvoj jejich dětí
- rodiče jsou spokojeni s informovaností o školních výsledcích jejich dětí
- škola obecně akceptuje připomínky rodičů, pokud je mají
- rodiče školu chválí za organizování mimoškolních akcí a za přístup k žákům
- část rodičů by přivítala zkvalitnění nabídky výuky jazyků (angličtina), zlepšení vybavení školy (tělocvična).

Ostatní odpovědi jsou statisticky nevýznamné.

Školní jídelna

Charakteristika školní jídelny

Školní jídelna je součástí základní školy. Zajišťuje stravování dětí základní a mateřské školy a jejich zaměstnanců. Počet denně vařených jídel odpovídá kapacitě zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Stravovací provoz je umístěn mezi budovou základní školy a mateřské školy s družinou. Zařízení jsou navzájem propojena chodbami. Skladové prostory a hygienické zařízení pracovníků jsou na odpovídající úrovni. Hrubá přípravná brambor, která slouží jako jejich sklad, je umístěna ve sklepě budovy, který má výtah. Vybavenost kuchyně je na průměrné úrovni, postupně je podle finančních prostředků zajišťována obnova. Žáci se stravují v prostorné jídelně s kapacitou 80 míst ve dvou směnách. Průběh oběda je klidný, ke kumulaci strážníků nedochází. Stolování ve dnech konání inspekce bylo shledáno bez nedostatků. Pedagogické dozory jsou zajišťovány dle rozvrhu, který je v jídelně vyvěšen. Do mateřské školy je strava přenášena pracovníci mateřské školy. Průběh stolování dětí mateřské školy je klidný. Mytí nádobí je zajištěno přímo v mateřské škole.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

- a) Strava je podle jídelních lístků pestrá, nutričně vyvážená. Obsahuje dostatek ovoce a zeleniny. Vedoucí jídelny pravidelně sleduje plnění výživových dávek.
- b) Při přípravě stravy postupuje jídelna podle receptur pro školní stravování. Ve dnech konání inspekce byly technologické postupy jednotlivých jídel dodržovány. Při namátkové kontrole spotřebních norem nebyly zjištěny rozdíly. Při přípravě stravy používá jídelna receptury pro školní stravování. Po celou dobu výdeje byla polévka i hlavní jídlo v požadované teplotě v jídelně mateřské i základní školy.
- c) Finanční normativy na nákup potravin jsou u všech věkových kategorií v souladu s obecně závazným právním předpisem. Čerpání finančních normativů je denně sledováno na výdejce potravin, za příslušný měsíc a příslušný kalendářní rok. V současnosti je finanční limit nepatrně přečerpán. Vzhledem k tomu, že finanční normativy na potraviny na strážníka a den se pohybují v dolní polovině rozpětí příslušné vyhlášky, lze rozdíl tolerovat. Od nového roku dojde ke zvýšení finančních normativů. Výběr stravného je prováděn v hotovosti.

Hygiena stravovacích služeb

Všichni zaměstnanci mají zdravotní průkazy s potvrzením o absolvování hygienického minima. Prostory školní jídelny byly v době konání inspekce v pořádku a v čistotě. Hygienické zařízení pro zaměstnance je v souladu s obecně platnými právními předpisy. Osobní ochranné pomůcky jsou uloženy odděleně od osobních občanských oděvů. Osobní čistota zaměstnanců byla shledána jako velmi dobrá. Při výrobě a oběhu potravin nedochází v uvedené jídelně k porušování zásad provozní hygieny. Při výdeji jsou používány rukavice na jedno použití. Skladové hospodářství je vedeno podle všech platných směrnic v odpovídajících prostorách.

Kuchyně školní jídelny, sklady a hygienické zařízení jsou udržovány v čistotě. Pracovnice pracovaly s vysokým nasazením. Vedoucí školní jídelny aplikuje všechny nové metody práce. Během jednání projevila dobré právní znalosti týkající se zařízení.

V práci školní jídelny byla zjištěna výrazná převaha pozitiv, zařízení má nadprůměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 116/99-00/J ze dne 12. 7. 2000
- koncepce školy - Trvalá obnova školy (k projektu „Dokážu to?“)
- plán hospitační činnosti

- měsíční a týdenní plány
- Minimální preventivní program
- časově tematické plány učiva sledovaných předmětů
- individuální vzdělávací plány integrovaných zdravotně postižených žáků
- přehled nepovinných a volitelných předmětů a zájmových útvarů
- protokoly o opravných zkouškách
- Výroční zpráva o činnosti školy - ve školním roce 2000/2001
- řád školy, řady odborných pracoven
- organizační řád školy, organizační struktura řízení
- přehled dozorů nad žáky
- rozhodnutí ředitele školy o širším slovním hodnocení
- zápisy z pedagogických rad
- třídní knihy VI. a VII. třídy ze školního roku 1998/1999, 1999/2000
- třídní knihy školního roku 2000/2001 a 2001/2002
- katalogové listy a třídní výkazy
- rozvrh hodin
- pracovní řád pro zaměstnance školy
- žákovské knížky, sešity a písemné práce žáků školy
- Kritéria pro přiznávání nenárokových nadtarifních složek platu pro pracovníky ZMŠ Chraštica
- plán a přehled DVPP pro školní rok 2001/2002
- seznam odborné pedagogické literatury
- přehled výše osobních příplatků
- informace o aktivitách školy, materiály k jednotlivým projektům
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001
- povinná dokumentace mateřské školy dle § 45b odst. 1 písm. a, c, zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (evidence dětí, přehled o docházce dětí, personální dokumentace - doklady o dosaženém vzdělání)
- třídní dokumentace MŠ: plány výchovně - vzdělávací práce, dokumentované výsledky práce dětí
- řídicí dokumentace MŠ: koncepce mateřské školy, roční plán na školní rok 2001/2002, organizační řád mateřské školy, plán kontrolní činnosti, záznamy z hospitací a kontrol provozu, rozvrh přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků, pracovní doba provozních pracovníků, záznamy z pedagogických rad a provozních porad
- podkladová inspekční dokumentace
- Smlouva o poskytnutí účelových prostředků ze dne 31. 5. 2000 (škola bez drog)
- Dodatek č. 1 ke smlouvě o poskytnutí účelových prostředků ze dne 12. 9. 2000
- Vyúčtování vynaložených účelových finančních prostředků ze dne 20. 11. 2000
- Jmenování ředitele školy do funkce ze dne 29. 7. 1998 s účinností od 1. 8. 1998
- osobní spisy pracovníků školy

- vnitřní platový předpis
- Zpráva o výsledcích přezkoumání hospodaření příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Chrašnice za rok 2000 ze dne 5. 4. 2001
- Schválení rozdělení přebytku hospodaření za rok 2000 ze dne 5. 4. 2001
- Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 1999
- Žádost o převedení zlepšeného hospodářského výsledku ze dne 19. 2. 2001
- Rozpočet FKSP na rok 2000 ze dne 29. 3. 2000
- Čerpání rozpočtu FKSP za rok 2000 ze dne 10. 2. 2001
- Směrnice ředitele školy o FKSP ze dne 30. 3. 2000
- bankovní výpisy za rok 2000
- pokladní doklady a faktury za rok 2000 (týkající se státní dotace)
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000
- poslední úprava rozpočtu NIV na rok 2000 k 1. 11. 2000
- vyúčtování NIV přidělených ze státního rozpočtu pro rok 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2000 (za organizaci i jednotlivé součásti)
- Mzdová rekapitulace za rok 2000
- Účtový rozvrh platný v roce 2000
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2000
- Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2000
- seznam symbolů a zkratk používaných v roce 2000
- Výkaz V 17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2001
- Provozní řád školní jídelny ze dne 28. února 2000
- Rozvrh pedagogických dozorů ze dne 3. září 2001
- Sanitační řád ze dne 1. dubna 2000
- pracovní náplně kuchařek ze dne 31. října 2000
- školení bezpečnosti kuchařek ze dne 1. září 2000
- Požární a evakuační plán ze dne 1. září 2000
- Stanovení stravného pro cizí strávnicky ze dne 22. ledna 2001
- Dohoda o odběru zbytků ze ŠJ ze dne 5. září 2000
- jídelní lístky za únor, květen, září a prosinec 2000, leden, červen a listopad 2001
- aktuální skladové karty hrubé a hladké mouky, vepřového a kuřecího masa, papriky, pepře, kmínu, cukru, sterilované zeleniny a okurek
- výdejky potravin za rok 2001

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla celkově nadprůměrná. Pozitivní trend byl zjištěn v sociálním přístupu k vyučování s užitím progresivních forem a metod vzdělávání. Dílčí nedostatky byly v řízení komunikace.

Kvalita podmínek vzdělávání byla spíše nadprůměrná s kladným hodnocením koncepčního plánování, organizace řízení školy, podpory individuálního vzdělávání pedagogických pracovníků. Rezervy byly zjištěny v kontrolním systému.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hanzelka
Členové týmu	Dana Sedláčková
	Václav Zemek
	RNDr. Antonín Smrž
Další zaměstnanci ČŠI	Jana Jungerová Jana Muzikářová Iva Nestávalová	

V Praze dne 2. ledna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. ledna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Karel Derfl

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
RŠ KÚ Středočes. kraje	2002-01-18	035 50/02 - 5004
Zřizovatel Obec Chraštica	2002-01-18	035 49/02 - 5004

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány